

De plek van Erik Loman

“Hier lag ik in mijn KLM-overalletje naar de wolken te kijken.” Met kunstenaar Erik Loman (45) zijn we terug aan de Veddersweg waar hij zijn jeugd doorbracht. Daar werd de basis gelegd voor zijn fascinatie voor de vormen van wolken, bomen en vuur. Voor zijn drang naar ruimte om zich te ontwikkelen en te uiten. Voor zijn liefde voor het Twentse land.

Aandacht

Vijf volwassenen bekommerden zich om de kleine Erik: vader, moeder, opa en oma en een inwonende oom. “Aan aandacht geen gebrek. Er was altijd iemand die voor je zorgde. Met de beste bedoelingen hebben ze me grootgebracht. In een sfeertje van: doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg. Daar is op zich niets mis mee, maar het kan ook tot gevolg hebben dat je veel dingen niet durft.” Neem de verzameling gedichten die hij in de loop van zo’n dertien jaar heeft geschreven. Gevoelige, grappige, ontroerende, confronterende gedichtjes. Doordenkertjes. “Ze komen recht uit mijn hart. Ik hield ze altijd maar voor mezelf. Maar nu heb ik er zo veel liggen dat we ze uitbrengen in boekvorm: ‘Hartenmakelaar’. Zoals het er nu voor staat verschijnt het dit najaar. En dit doe ik nou omdat ik het leuk vind.”

De pot op

Erik Loman: Hier lag ik naar de wolken te kijken

Dertien jaar geleden had Erik Loman ‘t veur gat veur’ zoals hij het zelf noemt. Een vriendin adviseerde hem te gaan schilderen. “Dat wilde ik helemaal niet. De pot op met je schilderen! Maar ze kwam met verf aanzetten. En zo ben ik begonnen, met stippen, krassen en strepen. Als een boze kleuter.” Na verloop van tijd kreeg hij er plezier in en begon allerlei technieken uit te

proberen. Zijn grootste criticus is levensgezel Peter Hannink. Hij zorgt voor de feedback die een kunstenaar nodig heeft om te groeien. “Dan kwam hij soms thuis en zei: ‘Hé, dat is ook leuk.’ Zo langzamerhand ben ik een eigen stijl gaan ontwikkelen.

Terug naar de basis in mezelf, naar de boerderij. Met eenvoudige middelen het optimale proberen te bereiken. Soms is het heel druk in mijn hoofd en dan zoek je dingen die houvast

bieden: de wolken, bomen en vuur.”

Knallen met kleuren

Voor inspiratie hoeft Erik Loman niet duizenden kilometers van huis. Die vindt hij in de dingen van alledag, in en om Haaksbergen. Met acryl in basiskleuren leeft hij zich uit op het linnen. “Mijn basistechniek is door de jaren heen hetzelfde gebleven; de uitdaging ligt ‘m nu in de achtergrond. Voortdurend probeer ik nieuwe dingen uit, maar soms lukt het gewoon niet. Af en toe bekruipt me een angstig gevoel dat ik het niet meer voor elkaar krijg. Tot ineens mijn wekker afloopt. Dan knalt er van alles uit. Ik voel dan een prettige onrust in me die zich vertaalt in nieuw werk.”

Van mij

Als iemand in die beginjaren een werk van hem wilde kopen was hij aan de ene kant geveild door de waardering. Maar afstand ervan doen was een tweede. “Het was van mij, zo voelde ik dat. Toen iemand mijn mooiste schilderij wilde kopen kon ik dat gewoonweg niet.” De wijze woorden ‘Als je iets wat mooi is van de hand doet, krijg je er weer iets moois voor terug’ van ‘zijn’ Peter deden hem overstag gaan. “Maar ik baalde er zo vreselijk van dat ik een hele tijd op bed heb gelegen.” Ondertussen nadert het moment dat Erik Loman met schilderen in zijn levensonderhoud kan voorzien. “Dat zou natuurlijk ook weer vrijheid betekenen. Ik schilder voor mijn vrijheid. Vrijheid in mijn hoofd, vrijheid van tijd. Maar 365 dagen per jaar in mijn atelier, daarvan word ik niet vrolijk. Ik zou de mensen missen. Nu leef ik in twee heel verschillende werelden. Mijn atelier en onze bloemenzaak Lilium.”

Heppielomanasien

‘Heppielomanasien’ staat op zijn visitekaartje. Echt zo’n kneuterige uitspraak die je zou kunnen horen tijdens de Haaksbergse markt op woensdagochtend.. “Overal in het land ben ik op kunstmarkten of exposities. En altijd kom je Tukkers tegen die even Twents willen praten. Zij kunnen, in tegenstelling tot de rest van Nederland, de tekst op mijn visitekaartje meteen uitspreken. Twente is zo gek nog niet. En dat je kunt horen dat ik er vandaan kom is niet erg toch? Mensen zijn vaak verbaasd dat je ‘zo ver weg’ komt. ‘Uit de buurt van FC Twente’ zeg ik tegenwoordig.”

Wat wo’j

Erik Loman is recht op de man af. Als kunstenaar wordt hij door Jan en Alleman benaderd. Belangstellenden, collega’s, galeriehouders. “Sommigen kunnen vreselijk om de brij heen draaien. Daar word ik zo moe van en krijg soms de neiging om te vragen: ‘Wat wo’j no....?’” Om voortdurend beoordeeld te worden vindt hij lastig. “Meestal heb ik er niet eens om gevraagd. Zegt iemand bijvoorbeeld: ‘Dat is geen commerciële kleur’. Dat interesseert me dus niets.” Dit jaar was aan Erik Loman de eer om drie etiketten te ontwerpen voor de wijnen van Bentelose wijngaard ‘Hof van Twente’. “Iets voor Twente, dan ben ik wel een keer om. De presentatie in het Deldense hotel Carelshaven was een bijzondere happening.” Ook werken met kinderen vindt hij leuk. Op verschillende basisscholen en bij Bon Boys

maakte hij samen met kinderen een kunstwerk. “Ze zijn eerlijk, spontaan, onbevangen. Van hun durf om dingen los te laten kan ik zelf ook leren.”

Tekst en beeld Betty Morsinkhof